

но до Міжнародної статистичної класифікації хвороб та споріднених проблем охорони здоров'я, прийнятої 43 Всесвітньою асамблеєю охорони здоров'я 1 січня 1993 року).

Нести та зберігати таємницю хворого (пацієнта) дуже важко. Однак, медичні працівники (інші службові особи) зобов'язані зберігати її дотриманням чинного законодавства, етичних правил, які беруть своє коріння з виникненням медицини. В окремих випадках, якщо діяння спричиняють тяжкі наслідки, в Кримінальному кодексі України передбачена кримінальна відповідальність. Проте, слід пам'ятати і про відповідальність перед Богом — щоб не втратити лікарю довіру в людей та не втратити надію на примирення (перш за все на примирення з самим собою).

ПОЛЕГЕНЬКА О. Р.

Національна академія прокуратури України,
викладач відділу підготовки та підвищення кваліфікації
військових прокурорів

СПЕЦИФІЧНІ ОЗНАКИ СУБ'ЄКТІВ ВІЙСЬКОВИХ ЗЛОЧИНІВ

Незважаючи на те, що положення інституту суб'єкта злочину є досить усталеними та ретельно дослідженими в теорії кримінального права, але це щодо загального поняття і ознак цього елементу складу злочину. Що стосується суб'єктів військових злочинів, то вони майже не вивчалися. На даний час немає жодної фундаментальної роботи яка б була присвячена суб'єкту військових злочинів.

Суб'єкт військових злочинів належить до категорії спеціальних суб'єктів, оскільки він витікає із особливостей вказаних злочинів: порушувати військовий порядок і понести за це відповідальність може не будь-яка особа, а лише та яка включена спеціальним способом у систему військових відносин, на яку покладений обов'язок дотримуватися встановленого порядку проходження військової служби.

Відповідно до ч. 1 ст. 401 КК України військовими злочинами визнаються передбачені цим розділом злочини проти встановленого законодавством порядку несення або проходження військової служби, вчинені військовослужбовцями, а також військовозобов'язаними під час проходження ними навчальних (чи перевірних) або спеціальних зборів [1].

Тобто, до військовослужбовців належать: особи офіцерського складу, прапорщики, мічмани, військовослужбовці строкової служби, військовослужбовці, призвані за призовом під час мобілізації на особливий період, військовослужбовці військової служби за контрактом Збройних сил України, розвідувального органу Міністерства оборони України, Державної прикордонної служби України, Служби безпеки України, а також інших військових формувань, які створюються Верховною Радою України; військовослужбовці-жінки, курсанти військових навчальних закладів. Крім того, перелік військовослужбовців міститься також у Положеннях про проходження служби у відповідних військових формуваннях України.

До військовослужбовців слід також віднести осіб офіцерського складу, військовослужбовців строкової служби (служби за контрактом і призивних під час мобілізації) та тих, що проходять службу у військовій прокуратурі, Національній гвардії України, в Державному космічному агентстві України, державній спеціальній службі транспорту Міністерства інфраструктури України, у Службі зовнішньої розвідки України, курсантів військово-навчальних закладів (військових інститутів, військових факультетів, кафедр у складі вищих навчальних закладів). Виходячи з положень Указу Президента України від 25 жовтня 2007 р. № 1020/2008 «Про перелік посад, що можуть бути заміщені військовослужбовцями Збройних сил України інших військових формувань, правоохоронних органів спеціального призначення в державних органах, установах і організаціях та граничних військових звань за цими посадами», наведений вище перелік не є вичерпним.

Варто зауважити, що однією із специфічних ознак суб'єктів військових злочинів є та, що вони під час вчинення військового злочину повинні перебувати на військовій службі у Збройних силах України та інших військових формувань України. Необхідно зазначити, що суб'єктам військових злочинів притаманні особливі ознаки, які власне і відрізняють його від загального суб'єкта злочину, а саме громадянство, стан здоров'я, вік призову на військову службу та релігійні переконання.

Згідно з чинним законодавством на військову службу можуть бути призвані лише громадяни України, які досягли 18-літнього віку і придатні за станом здоров'я до проходження військової служби, для курсантів військово-навчальних закладів вік призову знижено до досягнення 17 років у рік зарахування до вищого навчального закладу, а для жінок — збільшено до 19 років. Особи, які не придатні за станом свого здоров'я до проходження військової служби звільняються від призову на військову службу.

Таким чином, критерії придатності до військової служби є одним із визначаючих для того, щоб особа могла бути призвана на військову службу. Стан здоров'я потенційного військовослужбовця визначає спеціальна військово-лікарська комісія. На яку покладені ці обов'язки.

Щодо релігійних переконань які не дозволяють особам проходити військову службу, то у всіх нормативно-правих актах, що встановлюють порядок у сфері несення військової служби, не вказано, які саме релігійні переконання (належність до певних релігійних конфесій, сан, тощо) не дозволяють особам проходити військову службу [2, с. 140].

Отже, якщо особа не підпадає під будь-який вищезазначений критерій призову на військову службу, але все таки була призвана для її проходження, має місце незаконний призов на військову службу. Згідно з цим постає питання чи може бути особа, яка незаконно призвана на військову службу суб'єктом військового злочину.

В даному випадку слід погодитись з думкою В.О. Бугаєва, який вважає, що осіб, завідомо незаконно призваних на військову службу з вини службових осіб призовної комісії, потрібно не визнавати суб'єктом військових злочинів. Але, якщо в їх діяннях містяться, крім військового, ознаки іншого загально кримінального злочину, за вчинення останнього потрібно вирішувати питання про притягнення до кримінальної відповідальності [3, с. 106].

Список використаної літератури:

1. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. [Електронний ресурс] // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. — Режим доступу до док. : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2341-14/>.
2. Остапенко Л.А., Головка М.Б. Спеціальний суб'єкт військових злочинів / Л.А. Остапенко, М.Б. Головка // Європейські перспективи. — 2014. — № 8. — С. 136-142.
3. Бугаев В.А. Воинские преступления и наказания. Дис. канд. юрид. наук: 12.00.08 «Уголовное право и криминология; уголовно-исполнительное право» / Бугаев Валерий Александрович. — Одесса-Симферополь, 2002. — 190 с.

АБАКІНА-ПЛЯВСЬКА Л. М.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
асистент кафедри кримінального права, кандидат юридичних наук

ДО ПИТАННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ПРИЧЕТНОСТІ ДО ЗЛОЧИНУ

Кримінально-правовий інститут причетності до злочину визначається як сукупність правових норм, закріплених у рамках окремого розділу Загальної частини Кримінального кодексу, спрямованих на урегулювання суспільних відносин, які виникають із приводу умисних або необережних протиправних діянь без ознак співучасті, що